

INOVOVANÉ UČEBNÉ OSNOVY ZŠ VTÁČKOVCE

*”Škola je pre mňa hniezdo, kde
sa učím obklopený láskou a
priateľstvom”.*

Inovované učebné osnovy v Základnej škole Vtáčkovce vychádzajú zo vzdelávacích štandardov jednotlivých vzdelávacích oblastí štátneho vzdelávacieho programu (ŠVP), ktoré sú zverejnené na webovej stránke Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky:

<https://www.minedu.sk/vzdelavacie-standardy-pre-1-stupen-zs/>

6 ČLOVEK A SVET PRÁCE

6.1 Pracovné vyučovanie

PREDMET	Pracovné vyučovanie	
VZDELÁVACIA OBLASŤ	Človek a svet práce	
STUPEŇ VZDELÁVANIA	ISCED 1	
VYUČOVACÍ JAZYK	slovenský	
FORMA ŠTÚDIA	denná	
UČEBNÉ OSNOVY - ROČNÍK	tretí	štvrtý
ROZSAH VYUČOVANIA PREDMETU	1 VH týždenne/ 33 VH ročne	1 VH týždenne/ 33 VH ročne

Výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vzdelávania:

Sú v súlade s cieľmi a obsahovým a výkonovým štandardom vzdelávacieho štandardu pre vyučovacím predmete Pracovné vyučovanie, schváleného ako súčasť ŠVP pre prvý stupeň základnej školy pod číslom 2015-5129/1758:1-10A0 s platnosťou od 1.9.2015.

CHARAKTERISTKA PREDMETU

Pracovné vyučovanie na primárnom stupni vzdelávania je zamerané na široké spektrum pracovných činností a technológií založených na tvorivej tímovej spolupráci. Technickým vzdelávaním sú žiaci vedení k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti. Vzdelávací obsah predmetu pracovné vyučovanie prispieva k vytváraniu životnej a profesijnej orientácie žiakov. Predmet je zameraný na rozvoj praktických pracovných zručností a dopĺňa celú základnú vzdelávanie o dôležitú zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a v spoločnosti.

CIELE PREDMETU

Žiaci

- rozlíšia rôzne prírodné a technické materiály a ich význam pre človeka,
- pochopia techniku ako nástroj na riešenie problémov reálneho života,
- spoznajú základné vlastnosti materiálov a možnosti ich použitia v praxi,
- získajú poznatky o pracovných činnostiach vo vybraných povolaniach a profesiách,
- spoznajú ľudové tradície, remeslá a zhotovia tradičné produkty,
- upevnia svoje kladné morálne a vôľové vlastnosti pri riešení technických problémov,
- pracujú a riadia pracovnú činnosť v tíme,
- narábajú s jednoduchým náradím na opracovanie materiálov bezpečne a dodržiavajú hygienu práce,
- navrhujú vlastnú predstavu pri konštruovaní jednoduchých statických a pohyblivých modelov,
- poznajú zásady stolovania a prípravy jednoduchých pokrmov.

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE

V predmete Pracovné vyučovanie u žiakov rozvíjame nasledujúce kompetencie:

a) Sociálne komunikačné kompetencie

- uplatnenie ústretovej komunikácie pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi a učiteľom,
- porozumenie rôznym typom používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie.

b) Kompetencie v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- používanie základného matematického myslenia na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,
- používanie matematických modelov logického a priestorového myslenia, -
rozvoj tvorivosti prostredníctvom riešenia problémových úloh.

c) Kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií

- získavanie základov algoritmického myslenia,
- chápanie rozdielu medzi reálnym a virtuálnym svetom.

d) Kompetencia učiť sa učiť sa

- uvedomovanie si významu vytrvalosti a iniciatívy pre svoj pokrok,
- vedieť zhodnotiť získané informácie spracovať ich a využiť v rôznych činnostiach. e)

Kompetencia riešiť problémy

- hľadanie a využívanie rôznych informácií pri riešení problémov, využívanie viacerých možností riešenia problémov a overovanie ich správnosti.

g) Osobné, sociálne a občianske kompetencie

- základy k smerovaniu pozitívneho seba obrazu a sebadôvere,
- odhad silných a slabých stránok ako rozvojových možností,
- dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času,
- osvojenie si základov pre efektívnu spoluprácu v skupine,
- význam dobrých medziľudských vzťahov formovaných pozitívnou sociálno-emočnou klímou v triede.

h) Kompetencia vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- uvedomovanie si významu umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- rešpektovanie kultúrno-historického dedičstva a ľudových tradícií,
- tolerovanie vkusu iných ľudí a dokázať primerane veku vyjadriť svoj názor a vkusný postoj,
- základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka, - bežné pravidlá spoločenského kontaktu/etiketu/ .

i) Kompetencie k finančnej gramotnosti

- uvedomuje si, že všetka práca a využívané materiály majú nejakú hodnotu,
- vníma finančnú úsporu pri recyklácii papiera, využívaní obnoviteľných zdrojov energie a úsporných elektrospotrebičov.

METÓDY A FORMY

Stratégiou vyučovania pracovného vyučovania bude používanie metód a foriem vyučovania, ktoré podporujú a vytvárajú bádateľský prístup k získavaniu nových poznatkov: Poznatky si budú žiaci osvojovať z praktických činností, cez priame pozorovanie, experimenty, kontaktmi s ľuďmi. venujúcim sa tradičným remeslám a prostredníctvom vlastnej skúseností z bežného života. Pri vyučovaní sa bude akceptovať tvorivý a originálny prístup pri tvorbe konkrétnych predmetov.

Pracovné vyučovanie vo zvýšenej miere umožňuje realizovať medzipredmetové vzťahy. Pri prácach s rôznym materiálom a pri prácach montážnych a demontážnych ako aj pestovateľských sa využívajú poznatky z ostatných vyučovacích predmetov a opačne, zručnosti a návyky osvojené v týchto prácach napomáhajú lepšie pochopiť učivo. ***Metódy edukácie***

- ✓ motivačné rozprávanie, rozhovor, vysvetľovanie,
- ✓ metódy hovoreného slova, monológ, dialóg,
- ✓ názorné metódy - *demonštračná metódy, modelovanie, používanie plánov, náčrtov,*
- ✓ praktické metódy - *malovanie, modelovanie, strihanie, šitie, lepenie, konštrukčné úlohy, aranžovanie,.....*

Formy edukácie

- ✓ exkurzia,

- ✓ vychádzka,
- ✓ edukácia v počítačovej triede,
- ✓ skupinová práca,
- ✓ samostatná práca,
- ✓ vytváranie projektov,.....

UČEBNÉ ZDROJE

Učebné zdroje sú zdrojom informácií pre žiakov:

Autor:	učebnica/iný učebný zdroj:
M. Kožuchová, Z. Hirschnerová, A. Vorelová.	Pracovné vyučovanie
	Digitálna technológia v ZŠ Vtáčkovce: PC, dataprojektor, interaktívna tabuľa, tablet, CD, internet, digitálny fotoaparát, kamera a i.
	Ďalšie zdroje: Detská literatúra, časopisy.....

HODNOTENIE PREDMETU

Predmet Pracovné vyučovanie sa hodnotí v súlade s *Metodickým pokynom č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy*. Pri hodnotení sa postupuje aj podľa Vnútorného systému hodnotenia žiakov ZŠ Vtáčkovce, ktorý je prílohou k školskému vzdelávaciemu programu školy. Pri slovnom hodnotení v predmete Pracovné vyučovanie pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Neporovnávame výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého podľa jeho možností a schopností. Nehodnotíme to, čo žiak nevie, ale vyzdvihujeme čo sa mu darí, čo zvládol. Snaha každého učiteľa je pozitívne hodnotiť.

Je vhodné a žiaduce jednotlivcov slovné oceniť počas hodiny a skupinu žiakov priebežne i na konci hodiny. Žiaci by mali tiež mať priestor na vyjadrenie, ako sa cítili, ako sa

im hodina páčila, v čom by privítali zmenu. Hodnotí sa tvorivosť, aktivita, ovládanie požadovaných činností s materiálom, estetická realizácia výrobku.

Kritériá hodnotenia:

- ✓ osvojenie základných pracovných zručností a návykov z rôznych pracovných oblastiach,
- ✓ organizácia a plánovania práce a používanie vhodných nástrojov, náradia a pomôcok pri práci,
- ✓ vytrvalosť a sústavnosť pri plnení zadaných úloh,
- ✓ uplatňovanie tvorivosti a vlastných nápadov pri pracovnej činnosti a vynakladanie úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku,
- ✓ vzťah k práci človeka, technike a životnému prostrediu.

V 3. – 4. ročníku sa predmet Pracovné vyučovanie hodnotí slovne.

Pri výbere formy slovného hodnotenia žiaka sa na vysvedčení uvádza štvorstupňové hodnotenie.

Žiak môže dosiahnuť:

- *veľmi dobré výsledky,*
- *dobré výsledky,*
- *uspokojivé výsledky,*
- *neuspokojivé výsledky.*

Slovné hodnotenie výkonov žiakov v jednotlivých predmetoch a prevod percentuálneho hodnotenia:

100 – 80 %	<i>veľmi dobré výsledky /VDV/</i>
79 – 55 %	<i>dobré výsledky /DV/</i>
54 – 30 %	<i>uspokojivé výsledky /UV/</i>
menej ako 29%	<i>neuspokojivé výsledky /NV/</i>

PRACOVNÉ VYUČOVANIE

3.ročník

ŠVP 1 hodín, spolu 1 VH týždenne/ 33 VH ročne

Vzdelávací štandard Človek a práca – 4 VH

Výkonový štandard	Obsahový štandard
--------------------------	--------------------------

<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy</p> <p>vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zdôvodniť význam práce pre človeka, ✓ vysvetliť význam učenia sa k príprave na budúce povolanie, ✓ informovať o rôznych povolaniach z okolia, v ktorom žijú, ✓ uviesť klady a zápory vplyvu techniky na prácu človeka, ✓ diskutovať o poznatkoch získaných na exkurzii. 	<p>učenie, povolanie, práca; význam učenia sa k príprave na budúce povolanie</p> <p>BOZP, hygiena, pracovný a organizačný poriadok výrobné zariadenie, stavba</p>
---	---

Tvorivé využitie technických materiálov – 8 VH

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zhotoviť výrobok z odpadového prírodného alebo technického materiálu, ✓ zdôvodniť využitie odpadových materiálov, ✓ vyhodnotiť druhy odpadu z domácnosti, ✓ uviesť možnosti druhotného využitia odpadového materiálu, ✓ preskúmať vlastnosti odpadových materiálov, ✓ preskúmať vlastnosti papiera, ✓ zhodnotiť využitie papiera v praxi, 	<p>odpadový prírodný a technický materiál, vlastnosti a druhotné využitie odpadového materiálu, triedenie odpadu pokus na rozložiteľnosť drobných materiálov,</p> <p>výrobky: z téglikov, zo škatuliek, z drôtu, a pod.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ zhotoviť výrobok z papiera a kartónu, ✓ šiť základné stehy, ✓ preskúmať vlastnosti textilných materiálov, ✓ zhotoviť výrobok z textilu. 	<p>papier a kartón, vlastnosti a použitie, základné suroviny na výrobu papiera</p> <p>strihanie, trhanie, skladanie, lepenie</p> <p>výrobky: priestorové a kruhové vystrihovačky, origami, obaly na knihy a darčeky, koláž z kartónu, textil, vlastnosti textilu (podľa udržiavania tepla, krčivosti, väzby nasiakavosti a iné), základné stehy (predný, zadný), údaje na visačkách textilných materiálov výrobky: záložka do knihy, obrúsok, gombíkový panáčik a pod.</p>
--	--

Základy konštruovania – 7 VH

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zhotoviť modely dopravných prostriedkov alebo zdvižných zariadení, ✓ vysvetliť úlohu dopravných prostriedkov a zdvižných zariadení, ✓ diskutovať o bezpečnosti v doprave a na stavbe, ✓ určiť základné časti bicykla, ✓ urobiť elementárnu údržbu bicykla 	<p>technika v doprave, preprava tovaru, význam a využitie dopravných prostriedkov, dopravné prostriedky v okolí, bezpečnosť v doprave výrobky: dopravné objekty zo stavebníc alebo z odpadových materiálov (autá, lode, lietadlá, žeriavy) bicykel, pravidlá a bezpečnosť jazdy na bicykli, správne vybavenie bicykla, kontrola bicykla pred jazdou, údržba bicykla bezpečná mobilita výrobky: leporelo na tému Jazdíme bezpečne na bicykli</p>

Stravovanie a príprava pokrmov – 7 VH

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

<ul style="list-style-type: none"> ✓ zdôvodniť správne rozloženie kuchynského náradia a spotrebičov, ✓ vysvetliť bezpečné používanie kuchynského náradia a spotrebičov, ✓ prezentovať pravidlá zaobchádzania s horúcimi predmetmi, ✓ vysvetliť pravidlá hygieny v kuchyni, ✓ simulovať nákup potravín, ✓ odhadnúť cenu plánovaného nákupu, ✓ zdôvodniť význam správneho skladovania potravín, ✓ vytvoriť tabuľku s údajmi o dĺžke skladovania potravín, ✓ pripraviť jednoduchý pokrm, ✓ prezentovať zásady správneho stolovania, ✓ upraviť stôl pred stolovaním. 	<p>kuchyňa, jej hlavné časti a ich rozloženie</p> <p>náradie, spotrebiče v kuchyni a ich význam základné bezpečnostné a hygienické pravidlá nákup potravín, cenová kalkulácia nákupu, (ne)výhody nákupu na trhoviskách a v supermarketoch</p> <p>obalové materiály, identifikačné údaje pre spotrebiteľa skladovanie potravín (miesto skladovania, dĺžka skladovania, záručná doba potravín) jednoduché pokrmy (nátierky, zeleninové alebo ovocné šaláty a pod.) stolovanie, pravidlá stolovania</p>
---	--

Ľudové tradície a remeslá – 7 VH

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ opísať tradície a remeslá v regiónoch, ✓ vymenovať regionálne ľudové remeslá, ✓ zhotoviť jednoduché výrobky súvisiace s ľudovými tradíciami. 	<p>ľudové tradície a remeslá v regióne remeselnícka dielňa, múzeum, skanzen</p> <p>výrobky: veľkonočné ozdoby a doplnky, ozdoba z drôtu, tkáčsky výrobok, ľudová výšivka a iné</p>

ZAČLENENIE PRIEREZOVÝCH TÉM

Prierezová téma	Ciele

Environmentálna výchova	<ul style="list-style-type: none"> ✓ posilňovať postoj k zdravému životnému štýlu, ✓ pochopiť potrebu ochrany životného prostredia vo svojom okolí a zároveň v celom svete, ✓ vytvárať u žiakov kladný vzťah ku zvieratám, k chráneným rastlinám, ✓ poznať príčiny dobrej úrody, ✓ šetrenie elektrickou energiou, ✓ starostlivosť o izbové rastliny, ich význam pre život človeka,
Mediálna výchova	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnuť vyhľadať a vedieť sa orientovať v informáciách v PC, na internete, ✓ rozlišovať negatívne a pozitívne vplyvy médií, ✓ roztriediť a použiť podstatné informácie z rôznych internetových zdrojov,
Osobnostný : sociálny rozvoj	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pomôcť žiakovi uvedomiť si svoju osobnosť – akceptovať seba samého, ✓ pomôcť žiakovi uvedomiť si svoju pozíciu v spoločenskej skupine, v triede, ✓ rešpektovať autorské práva, ✓ pomôcť žiakovi zdokonaľovať komunikačné zručnosti, ✓ pochopiť, že k právu patrí aj povinnosť, ✓ pomôcť žiakovi uvedomiť si svoju pozíciu v spoločenskej skupine, v triede, družstve, ✓ starostlivosť o prostredie v ktorom žijeme, pomoc v domácnosti, ✓ vytrvalosť pri práci, rozvoj estetického cítenia, ✓ sebareflexia,

Ochrana života a zdravia	<ul style="list-style-type: none"> ✓ viesť žiakov k ochrane svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí, ✓ viesť žiakov k správne držanie tela pri práci s PC a učiteľov ich udržiavať poriadok pri práci, ✓ rozvíjať estetické cítenie,
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ správne manipulovať s elektrospotrebičmi, ✓ ovocie a zelenina a jej význam pre zdravie, ✓ vitamíny predpoklad zdravia, ochrana pred obezitou,
Multikultúrna výchova	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vychovávať žiakov, ktorí pochopia a akceptujú rôzne kultúry, zvyky a tradície, ✓ podporovať znášanlivosť, toleranciu a spoluprácu medzi žiakmi, ✓ rozvíjať schopnosť porozumieť neverbálnej komunikácii, ✓ podporovať sebavedomie žiakov a schopnosť uplatniť sa vo vlastnej skupine vyvážené so schopnosťami s deťmi z iných skupín,
Regionálna a ľudová kultúra	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vytvárať u žiakov predpoklady na pestovanie a rozvíjanie citu ku krásam svojho regiónu, k prírode, ✓ poznať tradičné ľudovumelecké remeslá regiónu,
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ formuje si postoje k slušnému správaniu sa, ✓ chápe význam kamarátstva a priateľstva, ktoré pomáhajú rozvíjať interpersonálne vzťahy, empatiu, komunikačnú zručnosť, ✓ vie vyznať lásku k mamke a ockovi, ✓ tvorí si pozitívny postoj k funkčnej rodine a rodičovstvu, ✓ uvedomuje si význam kladných vzťahov medzi súrodencami, spolužiakmi, učiteľmi – empatiu,

Dopravná výchova	<ul style="list-style-type: none">✓ chápe funkciám dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými predpismi,✓ pochopiť význam technického stavu a údržby bicykla,✓ osvojiť si základy bezpečného správania sa v cestnej premávke,
Finančná gramotnosť	<ul style="list-style-type: none">✓ šetrenie elektrickou energiou, kredit do mobilu,✓ viesť žiakov k ochrane majetku školy,✓ viesť žiakov k hospodárnemu správaniu sa v škole a v domácnosti,

